

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการนำพาประเทศไปสู่ความเจริญ ความก้าวหน้าและความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทัดเทียมกับอารยประเทศ จากวิวัฒนาการทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลกในปัจจุบัน ทำให้นานาประเทศปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้มุ่งเน้นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายและแผนพัฒนาประเทศ ปรับเปลี่ยนกระบวนยุทธ์ในการจัดระบบการศึกษาให้รองรับแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก มีการกำหนดแนวคิดต่างๆ ในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศและคุณภาพทางวิชาการ ความมีประสิทธิภาพ และความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นการกิจระบบเปิด และการเรียนการสอนรายบุคคล (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545) ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแรกของประเทศไทย การปฏิรูปการศึกษาทั้งมวลจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนทะลุปรุโปร่ง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดให้แก่เด็กไทยทุกคน และในมาตรา 4 กำหนดให้การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิตหมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (วาสนา คุณาภิสิทธิ์ และคณะ, 2547) และในอดีตที่ผ่านมา การที่ประเทศไทยแก้ไขปัญหาวิกฤตในหลายเรื่องได้ช้า และไม่สำเร็จนั้น เป็นเพราะยังมิได้มีการหยิบยกปัญหาวิกฤตทางการศึกษาขึ้นมาแก้ไขใดๆ ที่เป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไขวิกฤตการณ์ในทุกๆ เรื่องการที่จะให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงแนวคิดของนโยบายใหม่ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งข้อมูล ความรอบรู้ และสติปัญญา ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภาให้เป็นผลสำเร็จได้นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องวิกฤตที่คนส่วนใหญ่ยังมองข้าม กำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อดำเนินการแก้ไขวิกฤตการศึกษาไทยและวิกฤตสังคมไทยและวิกฤตทางด้านสังคม เป็นผลสืบเนื่องมาจากวิกฤตการศึกษาของชาติ เพราะทศวรรษที่ผ่านมาสังคมไทยเกิดความตกต่ำในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ซึ่งความตกต่ำดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์และ

สร้างความวิบัติแก่สังคมไทยอย่างต่อเนื่องตลอดมาวิกฤตทางด้านสังคมที่เป็นประเด็นรุนแรง เกี่ยวเนื่องกับความอยู่รอดของชาติและค่านิยมและรสนิยมในการเสพย์/บริโภคสิ่งของจากต่างชาติ และการเปิดรับศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาจากต่างชาติโดยขาดการคัดสรร กลั่นกรอง เข้ามามี บทบาทสำคัญในสังคมและในวิถีชีวิตของคนไทย ทำให้คนไทยละทิ้งคุณค่าที่ดีงามในเรื่อง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

นอกจากนี้ประเทศไทยยังประสบกับปัญหายาเสพติด ถึงแม้รัฐบาลมีความตั้งใจจริงที่จะจัด ให้หมดไปจากผืนแผ่นดินไทย แต่จากข่าวทางโทรทัศน์และหน้าหนังสือพิมพ์มีให้เห็นเกือบทุกวันว่า มีการจับยาเสพติดและยึดทรัพย์อยู่เป็นประจำทุกวัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการวิสามัญฆาตกรรมของ เจ้าหน้าที่ทางการ และการฆ่าตัดตอนจากเจ้าหน้าที่ไม่เป็นทางการเกือบทุกรายวัน และที่น่าตกใจเป็นอย่างยิ่ง พบว่าเด็กและเยาวชนหันกลับมานิยมเสพยาและสารระเหยเพื่อทดแทนยาบ้า เนื่องจากยาบ้า หายากและมีราคาแพงขึ้นถึง 3 เท่าตัว นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนหันไปทดลองเสพยาเสพติด ใหม่ ๆ ที่กฎหมายและผู้ใหญ่อย่างเรายังไม่ทัน เช่น ในตรัสออกไซด์ หรือที่เรียกกันในหมู่วัยรุ่นว่า “ดมตรัส” และ ดั้ว เป็นต้น และในปัจจุบัน การเมืองไทยได้แบ่งถูกแบ่งขั้วออกเป็น 2 ฝ่าย (ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายต่อต้าน) ที่นับวันจะยิ่งรุนแรง ปัญหาความขัดแย้งปัจจุบันขณะนี้ ทั้งสองฝ่าย ล้วนมีเหตุผล ซึ่งเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายยกมาตอบโต้ สาดใส่กัน นั้นมีทั้งถูกและผิด ไม่มีใครถูกทั้งหมด หรือผิด ทั้งหมด หากแต่กลไกมันบังคับให้ต่างฝ่ายต่างก็ต้องยืนยันยืนหยัดยก อะไร ต่ออะไรขึ้นมาเพื่อ ผลักดันอีก ฝ่ายพ่ายแพ้ลงไป แต่เนื้อหาหลักนั้นต้องยอมรับความจริง เช่น การเมืองในระบบประชาธิปไตย ไม่ได้ จบลงหลังจากได้รับเลือกตั้งจากเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน การดำเนินงานภายใต้การตรวจสอบต้อง ควบคู่ไปตลอด เมื่อใดที่รัฐบาลกระทำไม่ถูกไม่ควร ก็สามารถถูกถอดถอนได้ ดังนั้นหากมีประชาชน บางกลุ่มที่ออกมาประท้วงต่อต้าน รัฐบาลต้องไม่ละเลยที่จะฟังเสียงประชาชน เป็นต้น และเมื่อฝ่ายหนึ่ง กล่าวหาความผิด อีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธโดยสิ้นเชิง จากเหตุผลของทั้งสองฝ่ายอย่างสุดโต่ง จนกลายเป็นว่า กระบวนการใดก็ไม่อาจเชื่อได้แล้ว จึงนำมาซึ่งการแตกแยกทางความคิดที่แผ่ขวาง นับวันจะยิ่งมา กขึ้นๆ

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2552 นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ ชี้แจงการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 เน้นให้เด็กไทยเป็น คนเก่ง ดี มีสุข และภูมิใจในความเป็นไทยที่ วิทยาลัยชุมชนพังงา พร้อมแนะแนวปฏิบัติตามนโยบาย 3ดี ซึ่งคำว่าดีภาษาไทยก็คือ 1) เราต้องการ ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย 2) คือ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีผิดชอบชั่วดี เด็กที่จบออกมา ถ้ารู้ผิดชอบ ชั่วดี มีหิริโอตตปละ ผมคิดว่าครบถ้วนทุกอย่างจะรู้อะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ ทุกจริตเป็นอย่างไร 3) ต้องห่างไกลยาเสพติด อันนี้คือโครงการสามดี ภาษาไทย ส่วน D ภาษาอังกฤษ ก็คือ 1) Democracy คือประชาธิปไตย 2) Decency คือคุณธรรม จริยธรรม รู้ผิดชอบ ชั่วดี และ 3) Drug-Free คือ ยาเสพติด ในการดำเนินการของสถานศึกษา 3ดี จะต้องดำเนินการในเรื่อง ประชาธิปไตยสิ่งที่ต้องการเห็นก็คือ ประการแรก เด็กที่จบการศึกษามาทุกคนจะต้องเชื่อมั่นสถาบันใน การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และประการที่สองต้อง รังเกียจการซื้อสิทธิ์ขายเสียงส่วนเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ก็ต้องมีการจัดโครงการกิจกรรม มีตัวชี้วัด ชัดเจนต่อไป เด็กมีความดีงามเพิ่มขึ้นวัดด้วยอะไร ตอนนั้นมอบหมายไปแล้ว จะมีการประชุมเรื่องนี้อีก รอบ จะต้องมีเกณฑ์ว่าวัดจากอะไร ตัวชี้วัดประกอบด้วยอะไร ซึ่งตรงได้มีนักวิชาการเข้าไปดูแล

ทุกโรงเรียน ทุกสถาบันการศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมในเรื่องนี้ และในเรื่องยาเสพติด ทุกโรงเรียน ทุกสถานศึกษาต้องถือเป็นพื้นที่ที่สำคัญอันหนึ่ง จะต้องดำเนินการทั้งมาตรการป้องกัน ป้องปราม ปราบปราม ถ้าพบว่าเด็กนักเรียน นักศึกษาเป็นผู้ค้าเสียเอง แต่ถ้าติดก็ต้องนำไปบำบัดรักษา ซึ่งอันนี้ ต้องสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล 5 ร้วป้องกัน คือ ร้วสังคมร้วครอบครัว ร้วชุมชน ร้วโรงเรียน ร้วชายแดน

ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม มหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม โดยจัดการเรียนการสอนและพันธกิจอื่นๆ ตาม ประโยชน์ที่กำหนดไว้ว่า “เทคโนโลยีสร้างคุณค่า การศึกษาสร้างคน สู่สากลด้วยปัญญา” อีกทั้งยังได้ กำหนดปณิธานในการจัดการศึกษาไว้ว่า “มุ่งมั่นเป็นผู้นำการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ด้วยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ พัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ คู่คุณธรรมสู่มาตรฐานสากล” (สำนักประกัน คุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2551) อีกทั้งยังเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการผลิต บัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี และประกอบกับที่สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้ประกาศนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดย กำหนดให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี 3 ด้าน คือ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งผู้เรียนตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้พัฒนา องค์ประกอบและ ตัวบ่งชี้คุณภาพตามนโยบายของรัฐบาล “สถานศึกษา 3 ดี” เป็นองค์ประกอบที่ 10 ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกาศให้ทุกมหาวิทยาลัยเริ่ม ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ดังนั้น เพื่อเป็น การศึกษาการรับรู้ ทศคติ ของนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อนำข้อมูลที่ไต่เป็นแนวทางในการพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย 3 ดี และเป็นแนวทางในการพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครให้เป็นสถานศึกษา 3 ดี อย่างเต็มรูปแบบ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับการเข้า ร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/ มหาวิทยาลัย และทศคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ นโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โดยการศึกษา โดยการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และ 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด นอกจากนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทักษะคิด พฤติกรรม และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2553 จาก 9 คณะ จำนวน 9,305 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ทั้งที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 9 คณะ จำนวน 400 คน

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และคณะที่ศึกษา
- 1.2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
- 1.3) ทักษะคิดก่อนนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ประกอบด้วย

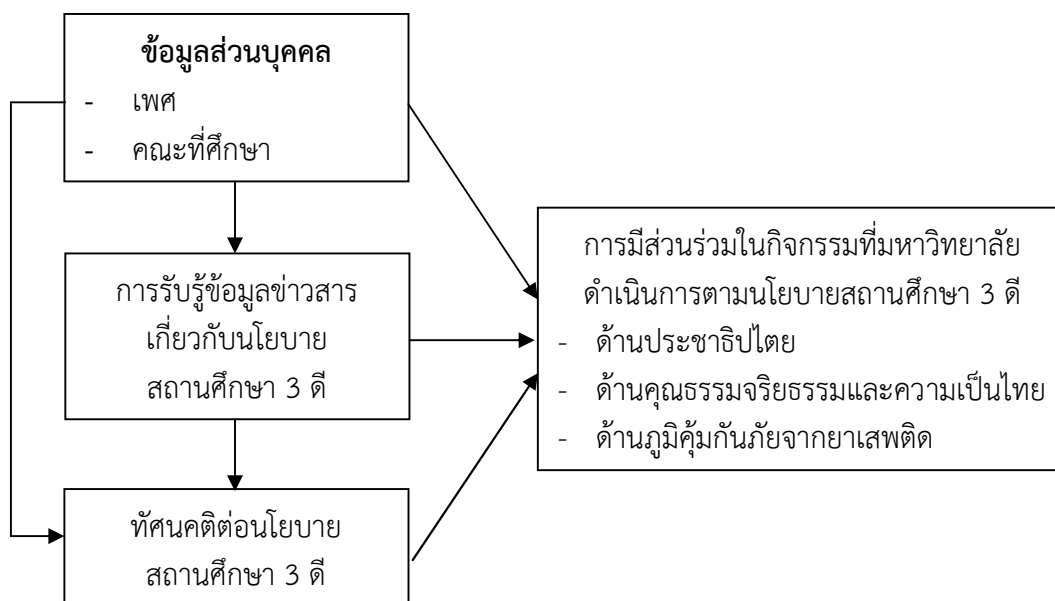
- 2.1) ด้านประชาธิปไตย
- 2.2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
- 2.3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2554

4. กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด กับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งการสร้างเครื่องมือด้านประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามจากผลงานวิจัยของสุรศักดิ์ กุลเรือง (2544) และสมัค ชินบุตร (2545) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามพรามจร (2551) และเอกรินทร์ สิมหาศาล และคณะ (2552) ที่ได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ความเป็นไทย เป็นกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ผู้วิจัยได้แนวคำถามจากผลงานวิจัยของเกียร วชิรหาภาญจน์ (2541) และผลงานวิจัยของมงคล แก้วเกษการ (2542) และสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.2 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.3 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.4 การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

5.5 ทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

6. นิยามศัพท์

6.1 สถานศึกษา 3 ดี (3D) หมายถึง สถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง การดำเนินการโครงการ/กิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักเห็นความสำคัญ ศรัทธาและเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย (Decency) หมายถึง การดำเนินการโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความดีงาม รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งยึดถือและปฏิบัติในการดำรงชีพสืบไป

3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) การดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ให้นักศึกษามีความเข้าใจ รู้จักพิษภัยของยาเสพติด และรู้จักการหลีกเลี่ยง

6.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยให้นักศึกษาทราบผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมต่างๆ

6.3 ทักษะ ทักษะ หมายถึง ความรู้สึกรู้สีกของนักศึกษาที่มีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ไม่ว่าจะเป็น ความรู้สึกรู้สีกด้านลบและด้านบวก โดยจะแสดงความคิดเห็นผ่านกิจกรรม 3 ดี ได้แก่ กิจกรรมด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย 3 ดี

7.2 เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการสืบค้น หาความรู้ แก่ประชาชนทั่วไป

7.3 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศในการอ้างอิงกับการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดงานวิจัยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น